

Trandansen 2018

En rapport om evenemangets besökare och turistekonomiska effekter

Foto: Mårten Bergkvist

Sammanfattning

2018 års upplaga av Trandansen gav upphov till 145 000 besök i området runt Hornborgasjön. De 65 procent av besökarna som bodde längre bort än fem mil från destinationen tillhörde definitionsmässigt gruppen turister och utgjorde drygt 72 000 personer.

Trandansen är ett populärt evenemang med hög attraktionskraft. Nästan 90 procent av besökarna hade evenemanget som huvudsaklig reseanledning till området och de flesta gav evenemanget mycket höga betyg.

4 av 10 turister övernattade i området i samband med sitt besök, varav hälften bodde kommersiellt. Såväl andelen övernattande turister har ökat liksom andelen utländska besökare. Detta tyder på att Trandansen har stärkt sin position som besöksmål.

Turisternas genomsnittliga vistelsekonsumtion uppgick till ungefär 730 kronor per person. Den turistekonomiska omsättningen i Skara, Skövde och Falköpings kommuner skattas till nästan 53 miljoner kronor vilket är en ökning med drygt 50 procent jämfört med 2014.

Våren innebär längre, ljusare och mer ljumma dagar i övergången från vinter till sommar. Tranorna är ett tecken på att våren är kommen och tiden för dansuppvisningen infaller historiskt sett omkring vårdagjämningen.

Trots den ihärdiga vintern 2018 var många tranor på plats under slutet av mars tillsammans med besökare som spenderade delar av den tidiga påsken till att beskåda fåglarnas vårdans.

Den 20:e mars inleddes fågelräkningen som genomfördes av Hornborgasjöns Fältstation på uppdrag av Länsstyrelsen Västra Götaland. Dagarna då flest tranor noterades var 7-9 april då över 20 000 fåglar fanns på plats. Antalet besökare under Trandansen 2018 uppskattas av Länsstyrelsen till 145 000 personer.

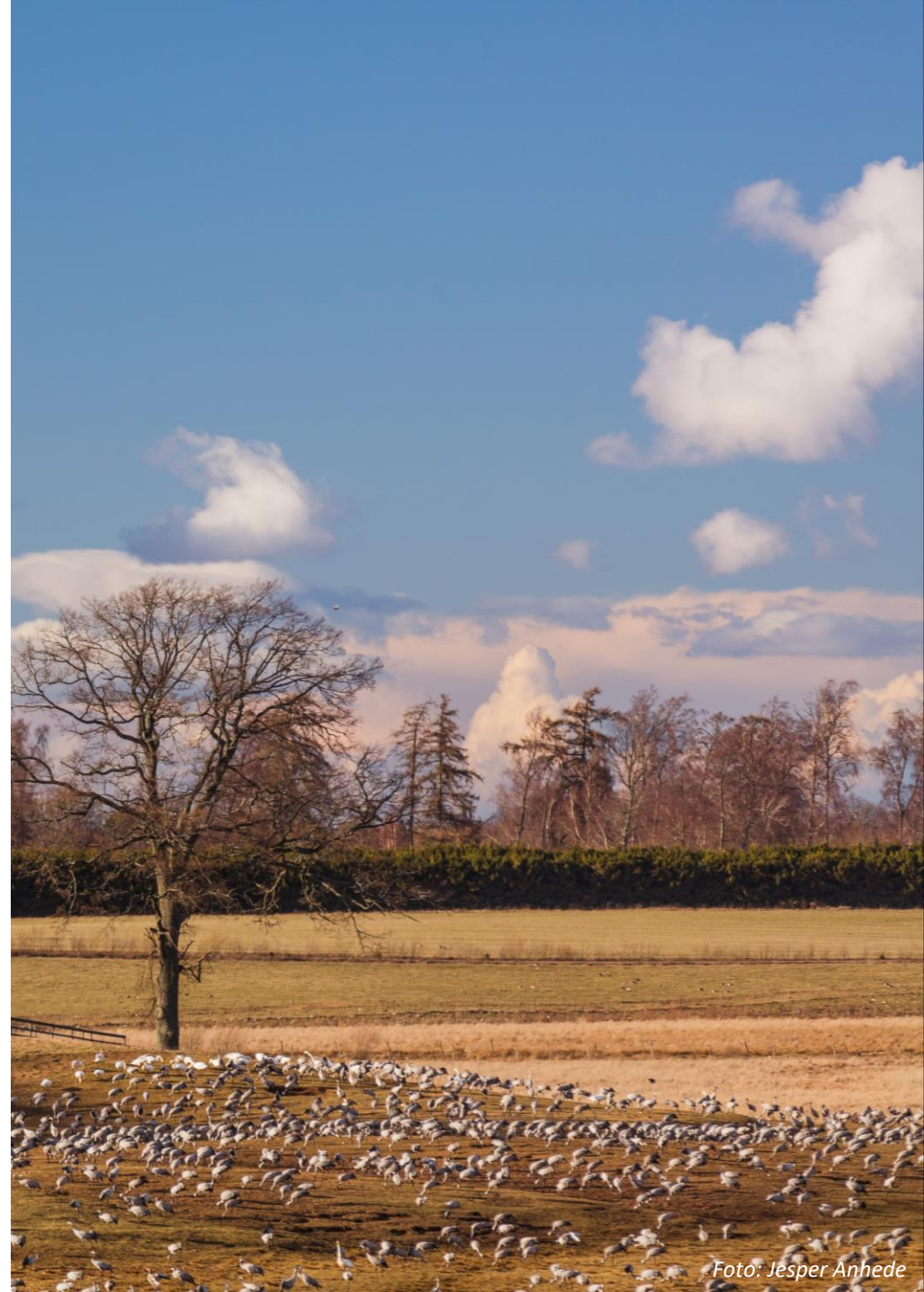
Påskhelgen och delevenemanget Tranfestivalen är de perioder då det råder som mest aktivitet runt Hornborgasjön. Även vid naturum Hornborgasjön, på sjöns östra sida vid Broddetorp, var under tranfestivalhelgerna fyllt med workshops och föreläsningar i fågeltema. Fågelvärdar fanns på plats utomhus på Trandansen varje dag under säsongen.

Trandansen 2018 pågick 23 mars – 20 april mellan klockan 9-19 och omfattade flera delevenemang.

Tranfestivalen 7-15 april omfattade följande:

- Tranans helg 7-8 april
- Friluftsdagar för skolbarn 9-13 april
- Matmarknad 14-15 april

Under påskhelgen pågick dessutom evenemanget Konstrundan Påsk med ett fyrtiotal utställningsplatser runt omkring på Falbygden. |

Syfte och mål

Syftet med besöksundersökningen är att mäta de turistekonomiska effekterna av Trandansen för Falköping, Skara och Skövde kommuner. Kartläggningen syftar också till att bistå kommunerna med information kring besökaren och besökarens vistelse i området för att kunna utveckla Trandansen som reseanledning på ett hållbart sätt och därmed öka destinationens exportmognad och attraktivitet.

Besöksundersökningen på Trandansen 2018 finansieras av Leader Östra Skaraborg och Leader Nordvästra Skaraborg inom projektet "Hornborgasjön – destinationen för aktiva naturälskare". Samarbetsprojektet förstärker det organiserade samarbetet Visit Hornborgasjön innefattande kommunerna Falköping, Skara och Skövde.

Metod och genomförande

Rapporten bygger på statistik insamlad på plats genom personliga intervjuer vid Hornborgasjön i samband med Trandansen 2018. Frågeformuläret var framtaget av HUI Research och bestod av 18 frågor som besvarades av 302 personer. Grunden i formuläret har använts tidigare år. Formuläret för 2018 har genomgått viss revidering. Där tydliga skillnader finns jämfört med tidigare år (främst 2014) görs kommentarer i löpande text.

Intervjuerna genomfördes 24 mars – 8 april vid totalt åtta tillfällen.* Huvuddelen av intervjuerna genomfördes vid infocentret, men intervjuer gjordes också längs stigen till platsen där många husbilar fanns parkerade. Totalt var det fem personer som tackade nej till att delta, vilket innebär en svarsfrekvens på 98 procent.

** 25, 27 mars samt 1,2,6,7,8 april*

An aerial photograph of a vast landscape featuring a large, deep blue lake in the center. The lake is surrounded by a mix of golden-brown fields, green forests, and small clusters of buildings. A winding road is visible on the left side of the lake. The sky is bright blue with scattered white clouds. A semi-transparent grey rectangle is overlaid on the middle of the image, containing the title text.

Turismomsättning

Foto: Jesper Anhede

Turistekonomisk omsättning

Trandansen genererade omkring 145 000* besök till området runt Hornborgasjön. Av besökarna var ungefär 65 procent turister (motsvarande 72 500 unika personer).

Varje turist har under sin vistelse i kommunerna Falköping/Skara/Skövde spenderat i snitt 729 kronor, vilket ger en turistekonomisk omsättning på ungefär 53 miljoner kronor.

Jämfört med 2014 har omsättningen ökat med dryga 50 procent. Ökningen beror på att fler turister besökte Trandansen 2018 och att dessa turister dessutom spenderade mer pengar per vistelse.

Den turistekonomiska omsättningen omfattar värdet av turisternas konsumtion under vistelsen i kommunerna Falköping/Skara/Skövde i samband med Trandansen. Med "turist" avses besökare med resväg längre än fem mil. Den turistekonomiska omsättningen påverkas av antalet besökare, andelen turister, den genomsnittliga konsumtionen per person och vistelselängd i evenemangskommunerna. Hänsyn har enbart tagits till besökarnas konsumtion i kommunerna. Kostnader för resor till destinationen, exempelvis buss eller tåg, ingår således inte.

**Källa: Falköpings kommun/ Länsstyrelsen*

Totalt antal besök
145 000

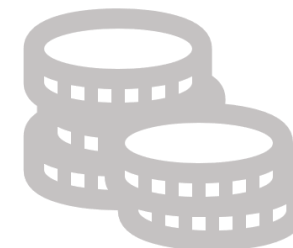
Turistandel
65 %

Antal turister
72 500

Genomsnittlig
vistelsekonsumtion
729 kr

Turistekonomisk
omsättning
Cirka 53 miljoner SEK

Fråga 16b: " Hur mycket pengar har du eller kommer du totalt att spendera/ konsumera för under din vistelse i Skara/ Skövde/ Falköping kommun?" (turister, n=194)

An aerial photograph of a vast landscape featuring a large, deep blue lake in the center. The lake is surrounded by a mix of golden-brown fields, green forests, and small settlements. A winding road is visible on the left side of the lake. The sky is bright blue with scattered white clouds. A semi-transparent white rectangular box is overlaid on the middle of the image, containing the text "Om besökarna".

Om besökarna

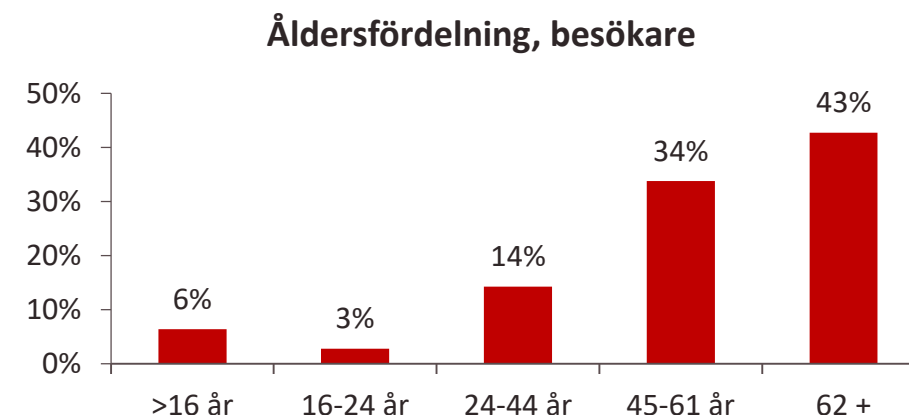
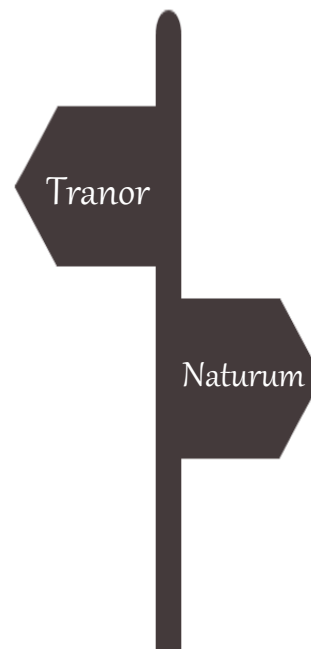
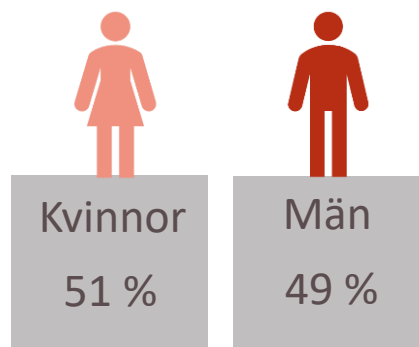
Foto: Jesper Anhede

2 av 3 Trandansbesökare var turister

Trandansen besöks av ungefär lika många kvinnor som män. Fördelat på ålder så var drygt 4 av 10 besökare över 62 år och ungefär var tionde under 24 år. Det genomsnittliga sällskapet bestod av två personer.

65 procent av besökarna hade längre än fem mil till sin bostad, vilket gör att de räknas som turister.

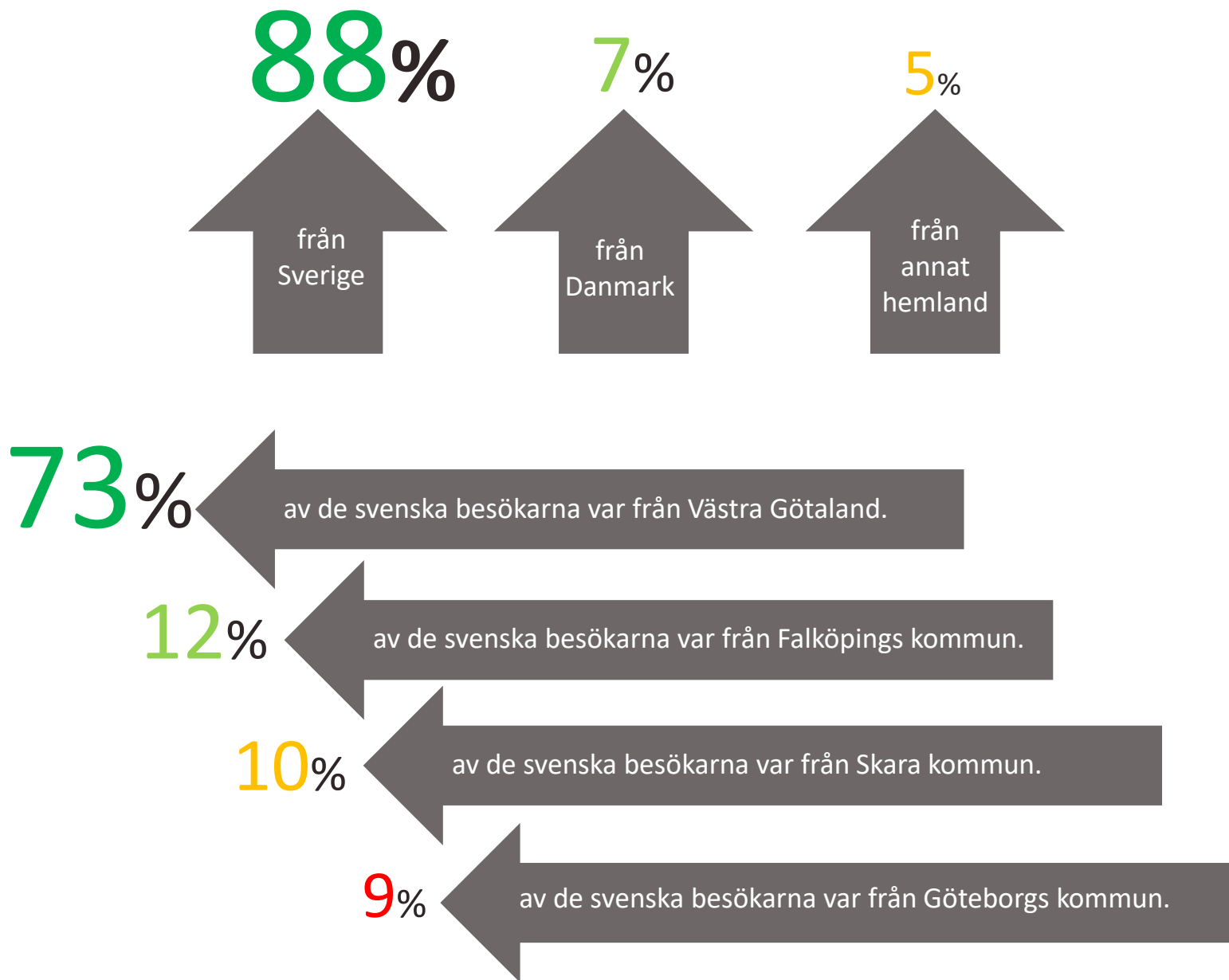
Nästan 90 procent av besökarna uppger att de helst skulle vilja återvända till området runt Hornborgasjön under våren.

Trandansen lockar fler utländska besökare än tidigare

Av de svarande kom 88 procent från Sverige och 7 procent från Danmark. Bland de övriga 5 procenten var 2 procent från Norge respektive Tyskland. Andelen utländska besökare har fördubblats från 6 procent 2014 till 12 procent 2018.

Flest besökare kom från Falköpings kommun, Skara kommun och Göteborgs kommun, med drygt 10 procent vardera. Dessa åtföljdes av Skövde och Lidköping med strax över 5 procent av besökarna.

Fråga 1a: "Vilket land bor du i?" (samtliga, n=302)

Fråga 1b: "Om Sverige, hemkommun?" (boende i Sverige, n=267)

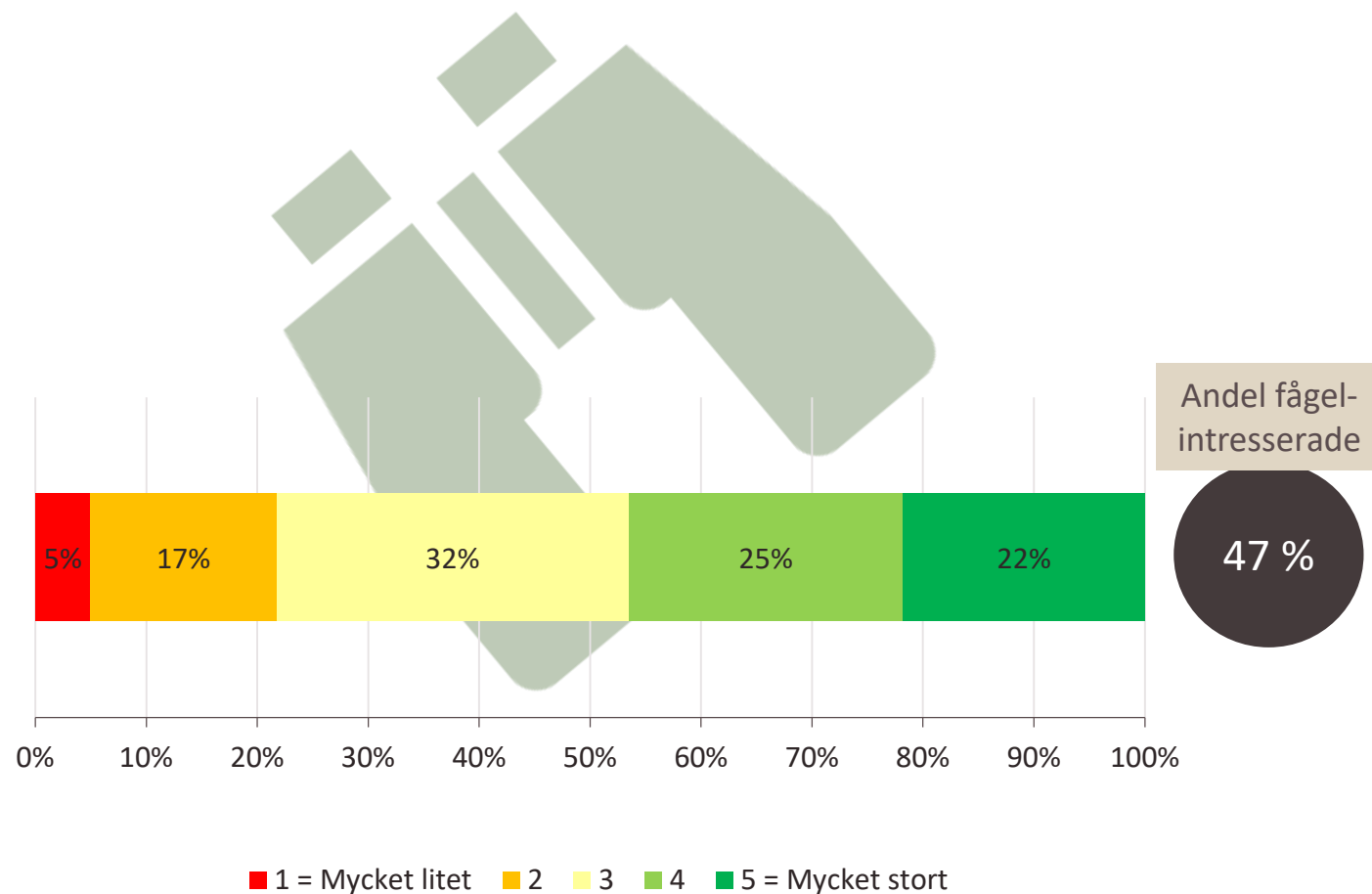
Var femte besökare har ett mycket stort fågelintresse

Nästan hälften av besökarna uppgav att de är intresserade av fåglar. Fler än var femte besökare är mycket intresserad av fåglar och bara 5 procent har ett mycket litet fågelintresse.

Fågelintresset bland besökarna har ökat. 47 % uppgav att de har stort eller mycket stort fågelintresse, att jämföra med 32 % 2014.

De som besöker Trandansen utan att vara fågelintresserad gör det av andra anledningar såsom att uppleva atmosfären och naturen eller följa med i ett sällskap med fågelintresserade personer.

Turister (de som bor 5 mil eller längre från Hornborgasjön) har ett något lägre fågelintresse än genomsnittsbesökaren.

Fråga 4: "Hur stort är ditt fågelintresse på en 5-gradig skala?" (samtliga, n=302)

Om besöket

Foto: Jesper Anhede

Trandansen huvudsaklig reseanledning till området runt Hornborgasjön

Nästan 90 procent av de som besöker området runt Hornborgasjön har Trandansen som primär reseanledning. Bland övriga reseanledningar var ett besök hos släkt eller vänner vanligast. De som svarade alternativet "Annat" har uppgett böcker, fågelklubb eller arbete som huvudsaklig reseanledning.

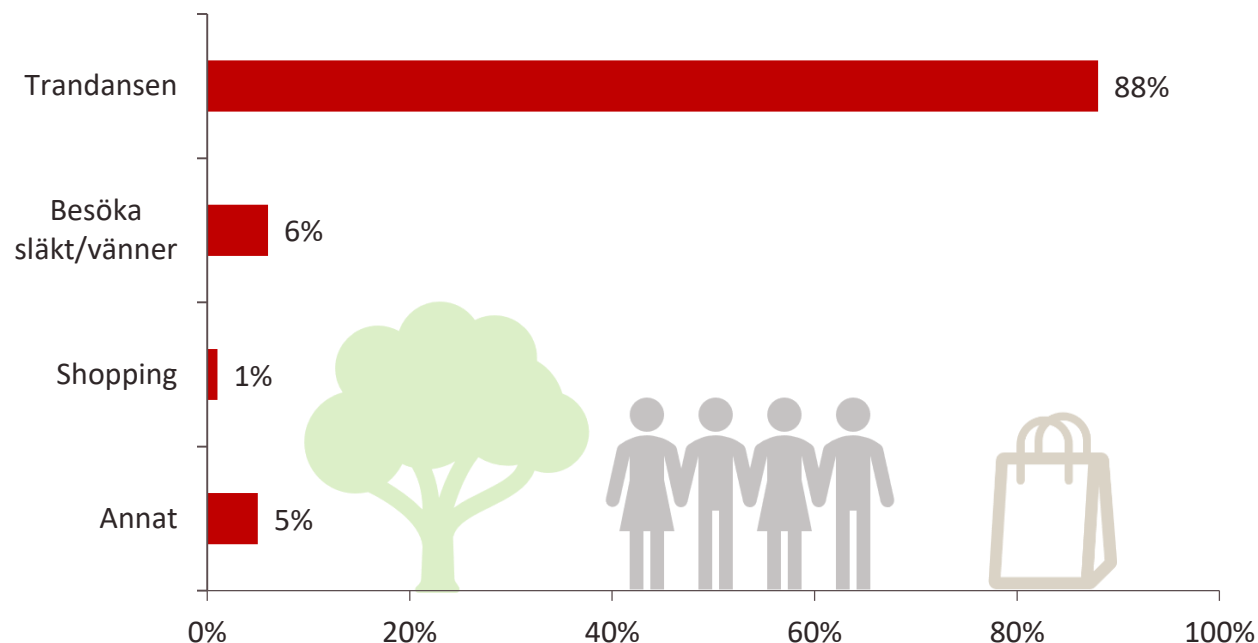
Av de som besökte Trandansen 2018 var 19 procent förstagångsbesökare samtidigt som många besökare tycks återkomma till evenemanget. Genomsnittsbesökaren har varit på Trandansen 11 gånger tidigare, exklusive det pågående besöket, vilket är en ökning med tre besök per person jämfört med mätningen 2014. Genomsnittligt antal besök på Trandansen 2018 var 1,3 gånger.

11

gånger hade besökaren i
genomsnitt varit på Trandansen
(exklusive pågående besök)

1,3

gånger planerade
besökaren i genomsnitt
besöka Trandansen 2018.

Fråga 2: Hur många gånger har du besökt evenemanget Trandansen?" (samtliga, n=302)

Fråga 3: Hur många dagar/ tillfällen kommer du att besöka Trandansen under 2018? (samtliga, n=302)

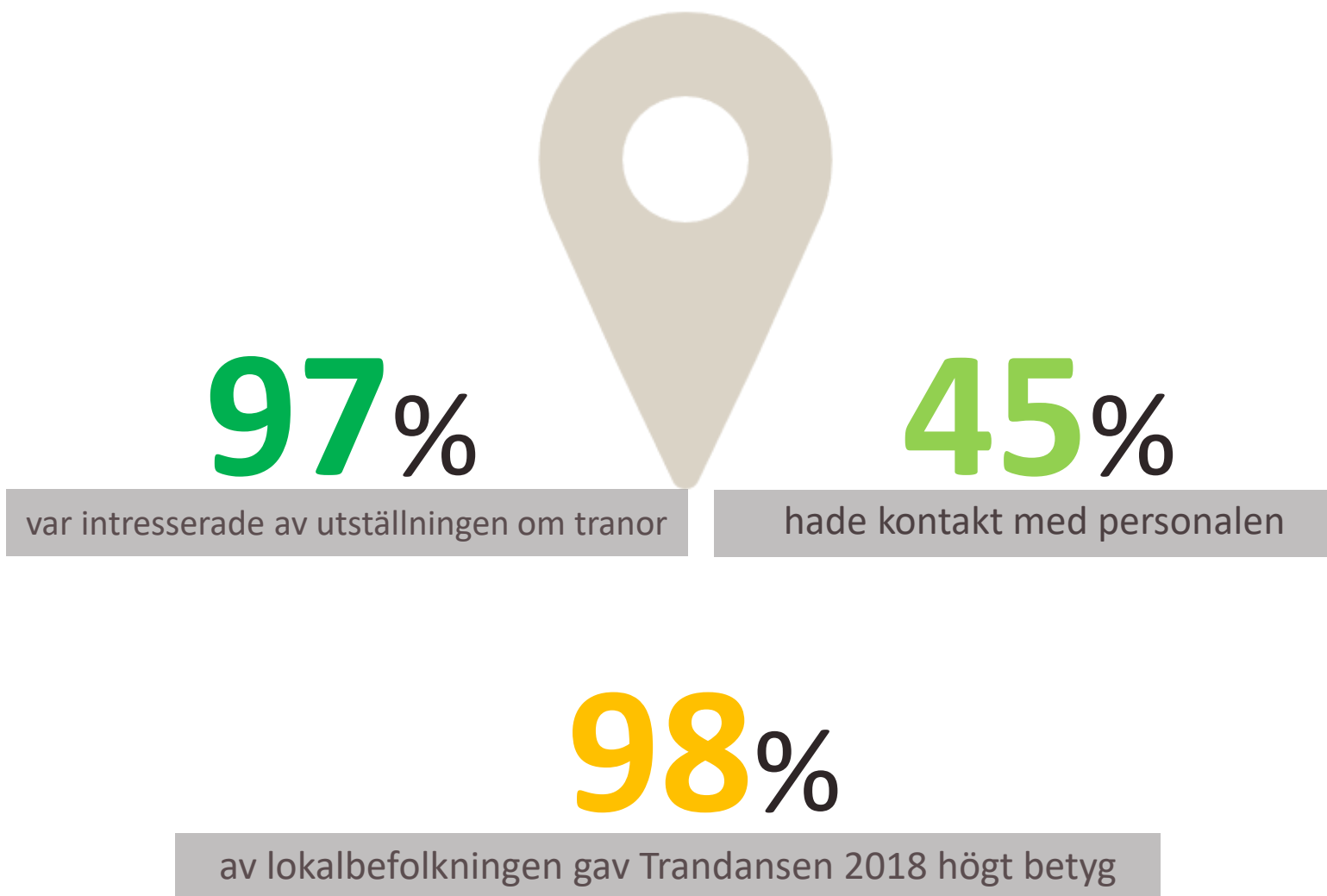
Fråga 8a: "Vilken är den primära anledningen till din vistelse i området runt Hornborgasjön, d.v.s. Falköping/Skara/Skövde kommun?" (samtliga, n=302)

I princip alla besökte utställningen om tranor

De allra flesta som besökte Trandansen var intresserade av att besöka utställningen om tranor på informationscentralen där det också fanns turistinformation och souvenirförsäljning. Större delen av undersökningen gjordes i anslutning till byggnaden, vilket förklarar ett större intresse än vad besöksstatistiken inne i byggnaden visar.

45 procent av besökarna hade pratat med/haft kontakt med personalen på plats så som turistinformatörer, parkeringsvärdar, fågelvärdar eller guider.

Av de som bor inom en radie av fem mil från Hornborgasjön (så kallade lokalbesökare) gav 98 procent Trandansen helhetsomdömet 4 eller 5 på en 5-gradig skala. Hela 67 procent gav Trandansen 2018 högsta betyg.

Fråga 8b: "Har du besökt eller kommer att besöka utställningen om tranor inne i informationscentralen här på Trandansen?" (samtliga, n=302)

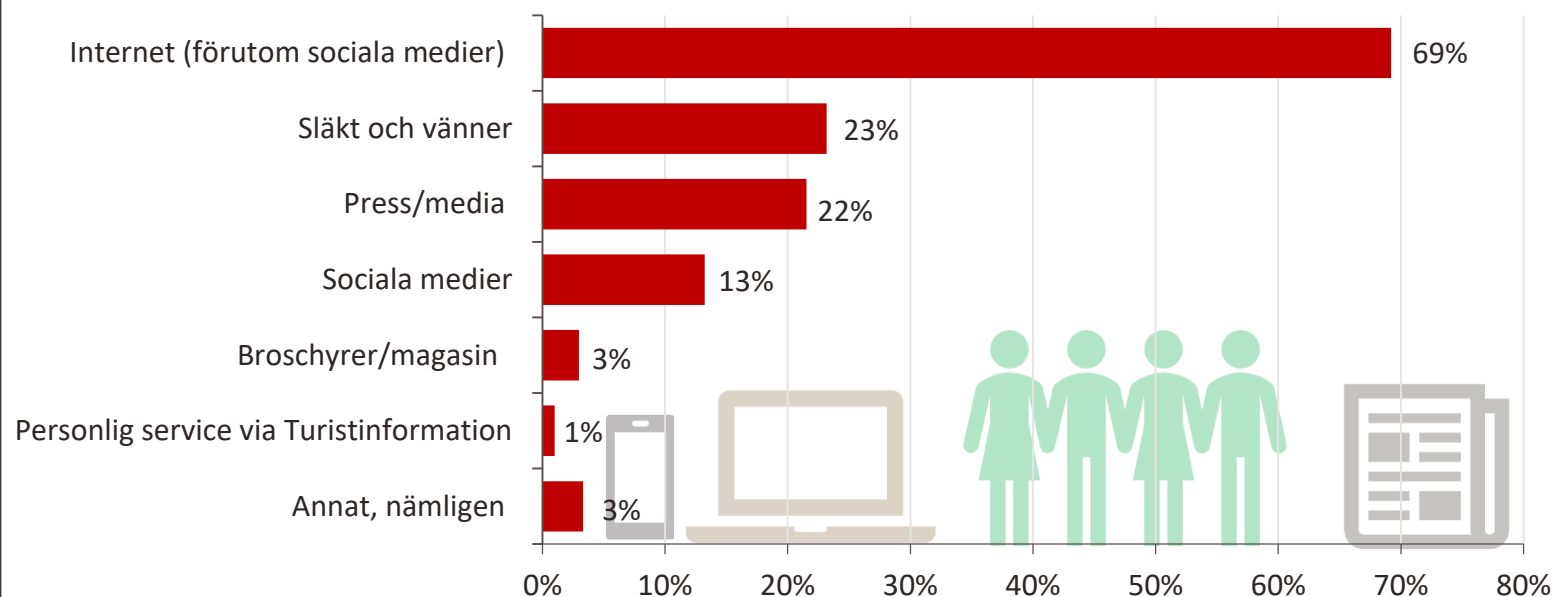
Fråga 8c: "Har du eller ditt sällskap pratat/ haft kontakt med någon av personalen på plats; turistinformatörer i informations-centralen/ parkeringsvärdar/ fågelvärdar/ guider etc.?" (samtliga, n=302)

Fråga 10b: "Vilket är ditt helhetsomdöme om evenemanget Trandansen?" (mindre än 5 mil, n=108)

Användandet av internet och sociala medier som informationskälla har ökat

Inför sitt besök använde majoriteten internet för att söka information om evenemanget. Jämfört med undersökningen 2014 har andelen som söker information via internet nästan tredubblats, från 26 procent till årets 69 procent. Även informationssökningar via sociala medier har ökat stort under fyraårsperioden, från 2 procent till 13 procent. I tillägg frågade nästan var fjärde besökare släkt och vänner eller letade information i tryckt media.

De som har mindre än 5 mils resväg till Trandansen (lokalbesökarna) använde sig av tryckt media i större utsträckning, 35 procent jämfört med 14 procent bland övriga. Lokalbesökarna använde också sociala medier i högre utsträckning.

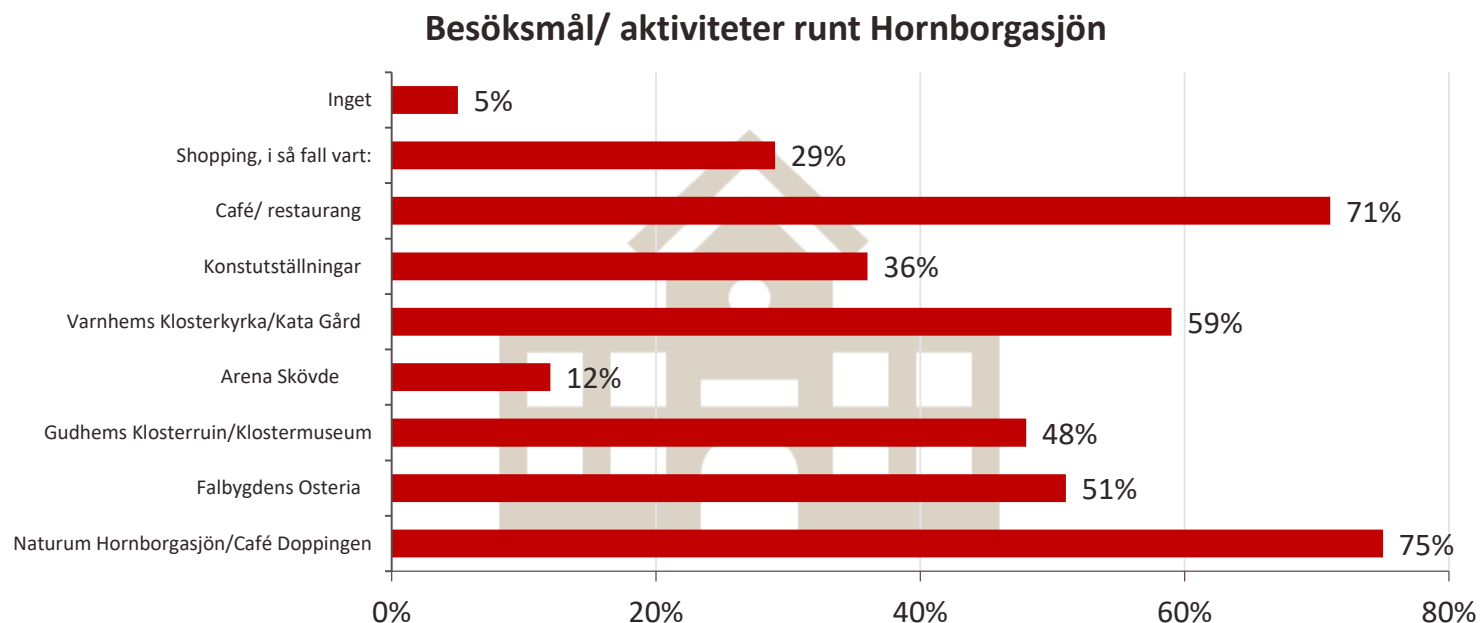
Fråga 5: "Hur skaffade du information och fakta om evenemanget Trandansen och Hornborgasjön?" (samtliga, n=302)
(Respondenterna kunde svara flera alternativ, vilket gör att svaren summerar till mer än 100 procent.)

Naturum och Café Doppingen lockade flest turister

Besökare på Trandansen kan, utöver att titta på fågeldans, också besöka andra platser och aktiviteter i området.

3 av 4 besökte Naturum Hornborgasjön och Café Doppingen. Det är en ökning med 15 procentenheter jämfört med 2016. Intresset för att besöka naturum och caféet var större bland de med stort fågelintresse.

Över hälften besökte även restaurang/café och Varnhems Klosterkyrka/Kata Gård. Ungefär hälften besökte Falbygdens Osteria och Gudhems Klosterruin, vilket är i nivå med 2014.

88%

av turisterna med stort fågelintresse besökte Naturum Hornborgasjön

A landscape photograph showing a large flock of white birds, likely swans or geese, scattered across a dry, yellowish-brown field. In the background, there is a line of bare trees and a dark green hedge. To the left, a small wooden building with a slanted roof is visible. The sky is blue with scattered white clouds. A semi-transparent dark grey rectangle is overlaid in the center of the image, containing the title text.

Om turisterna

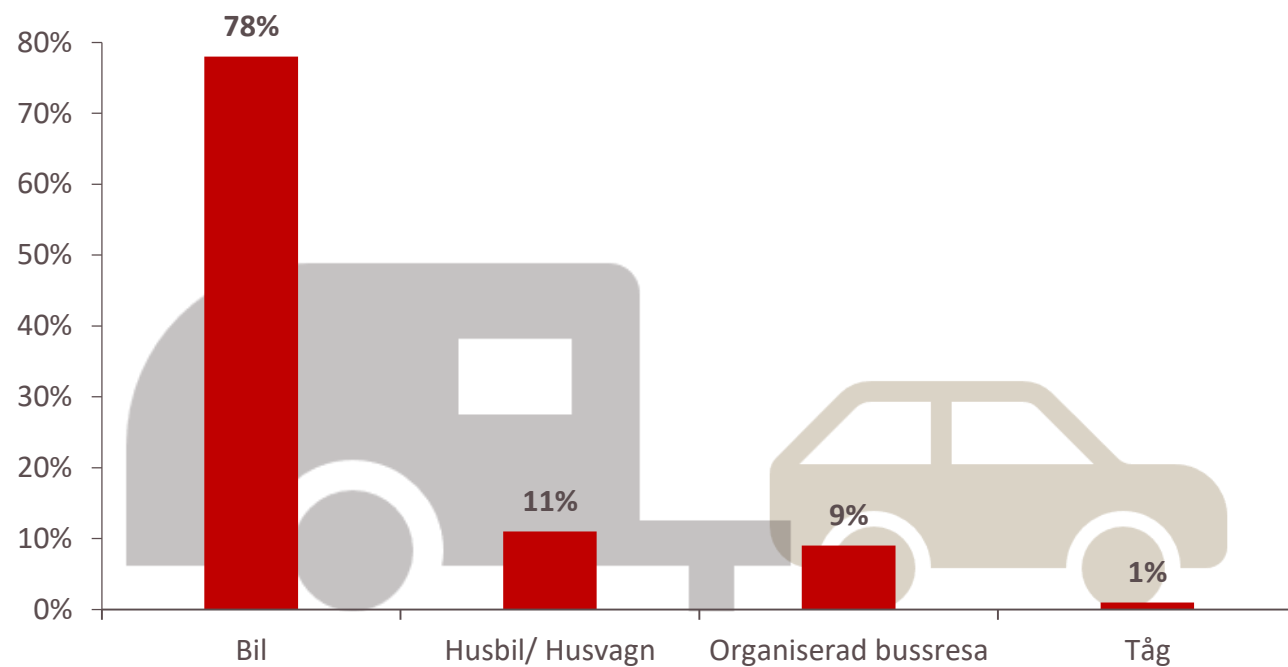
Foto: Jesper Anhede

Turisterna tog bilen till Trandansen

Bil är det klart vanligaste transportsättet för att ta sig till Trandansen, vilket närmare 80 procent av turistbesökarna gjorde.

11 procent kom med husbil/ husvagn och 9 procent tog sig till platsen med en organiserad bussresa. Andelen besökare som kom med husbil/ husvagn har ökat sedan 2016 från 5 procent. Andelen som kom med bil var då 90 procent.

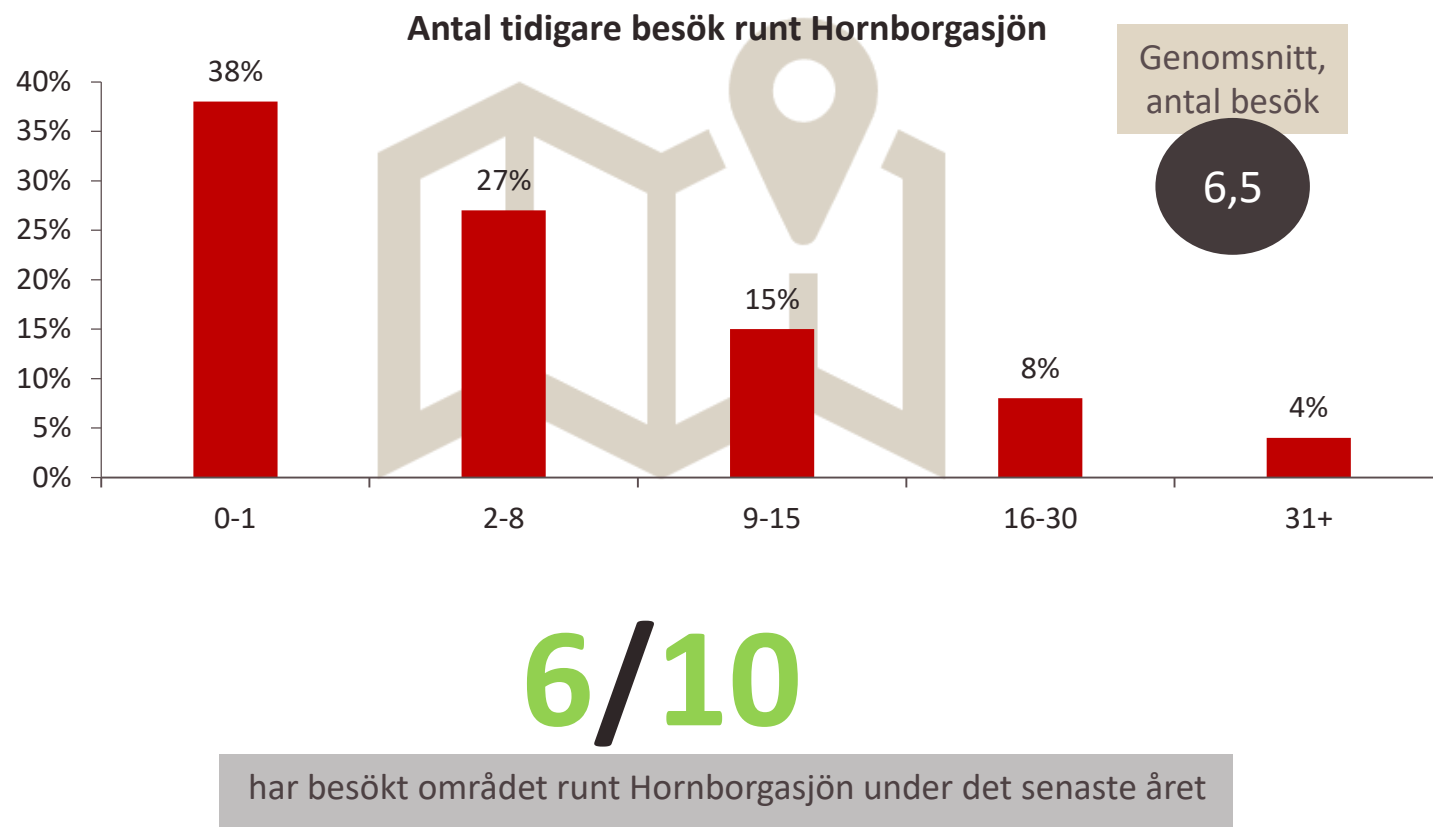
Av de svarande uppgav endast en respondent att de tog sig till Trandansen med tåg. Lokalbuss eller andra färdmedel var det ingen som använde sig av.

Majoriteten av turisterna hade besökt området tidigare

Majoriteten turister hade tidigare besökt området runt Hornborgasjön av andra anledningar än Trandansen.

Bland respondenterna var medelvärdet 6,5 tidigare besök. Ungefär 6 av 10 har besökt området av annan anledning än Trandansen under det senaste året.

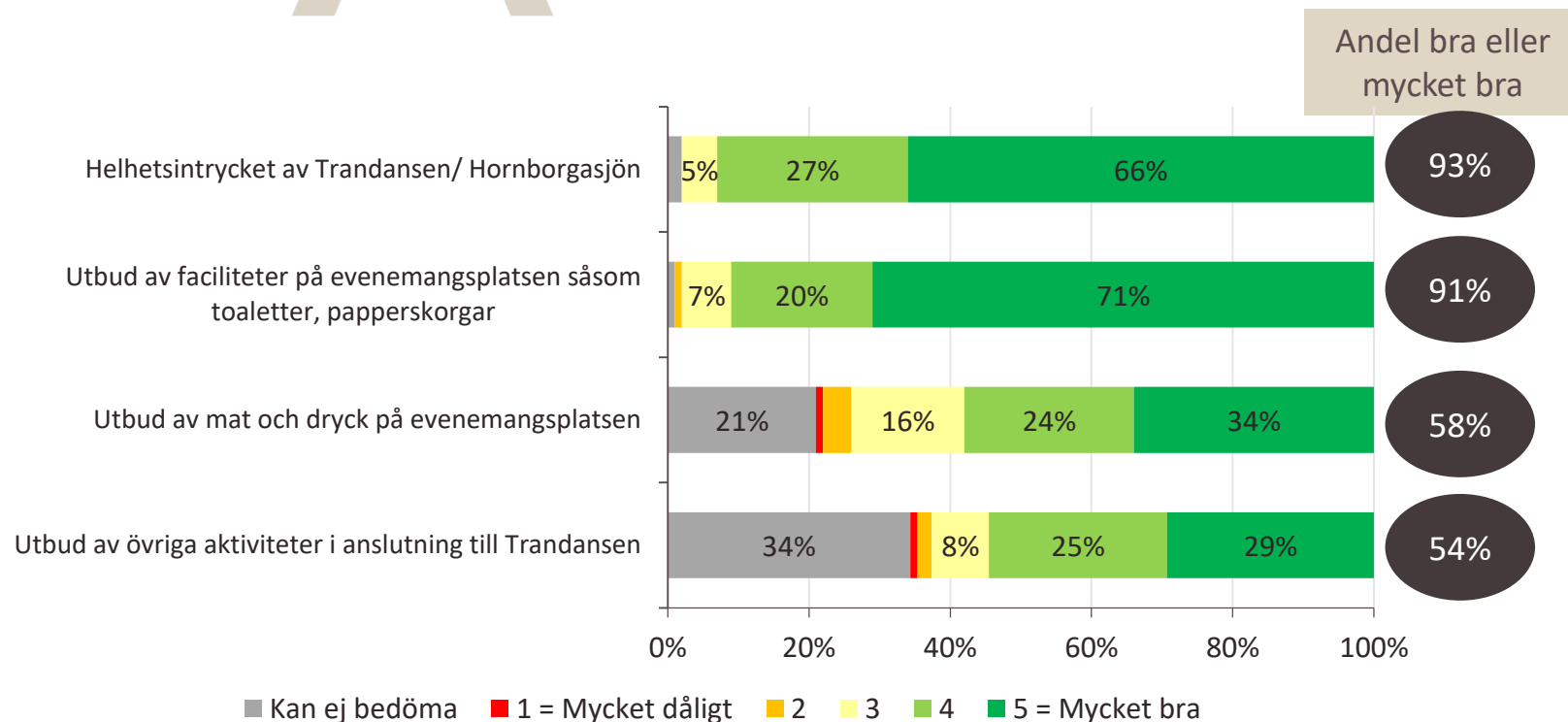

Positivt helhetsintryck av Trandansen 2018

Besökarna satte höga betyg på Trandansen 2018. Helhetsintrycket bland besökarna var mycket positivt, hela 93 procent bedömde evenemanget som bra eller mycket bra.

Besökarna var väldigt nöjda med utbudet av faciliteter på området. 91 procent var nöjda (mycket bra/bra) med faciliteterna och hela 71 procent var mycket nöjda (mycket bra).

Frågorna om utbud av mat och utbud av övriga aktiviteter var svårare för besökarna att bedöma då vissa sannolikt inte tog del av dessa eller kände till vad som erbjöds. Majoriteten av de svarande gav ett högt betyg och endast några få procent var missnöjda.

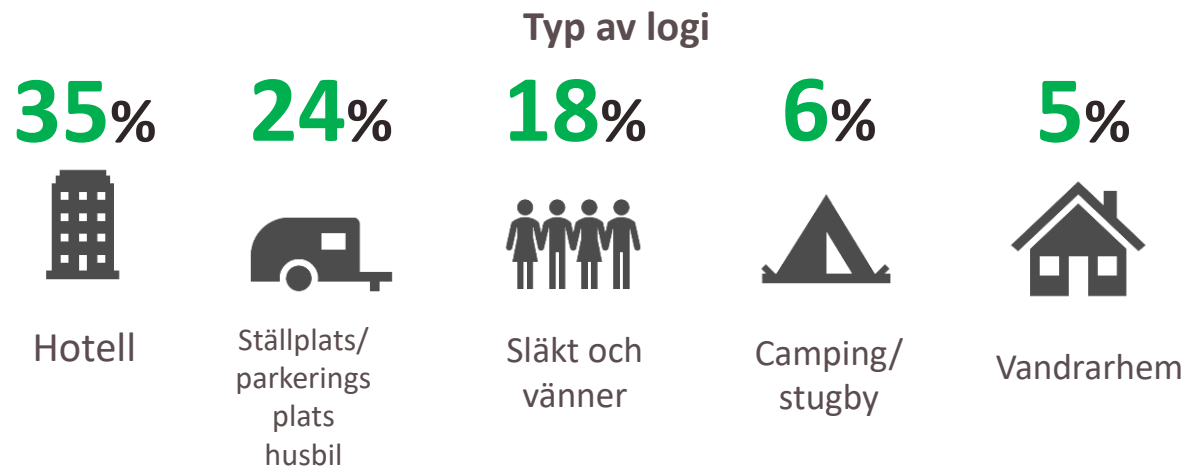
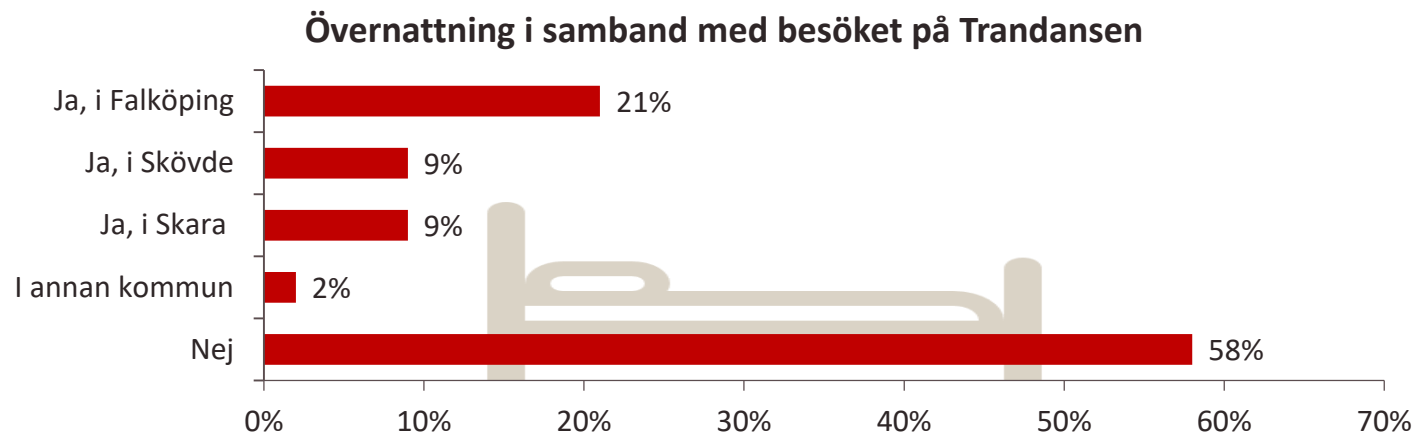

Fråga14: " Hur betygsätter du evenemanget Trandansen 2018 på en 5-gradig skala med avseende på följande..?" (turister=194)

4 av 10 turister övernattade i samband med besöket på Trandansen

Omkring 4 av 10 turister övernattade i samband med sitt besök. Hälften gjorde det i Falköpings kommun och en fjärdedel i Skövde respektive Skara kommun. Jämfört med 2014 ökade andelen övernattade från 22 procent till 42 procent.

De som övernattade gjorde det på en rad olika boendeformer, 35 procent övernattade på hotell och 24 procent på ställplats/ parkeringsplats för husbil. I tillägg övernattade 18 procent hos släkt och vänner.

Fråga 15a: "Övernattar du i samband med ditt besök på evenemanget Trandansen?" (samtliga turister, n=194)

Fråga 15d: "Hur övernattar du i Skara/ Skövde/ Falköping/ annan kommun?" (övernattande turister, n=80)

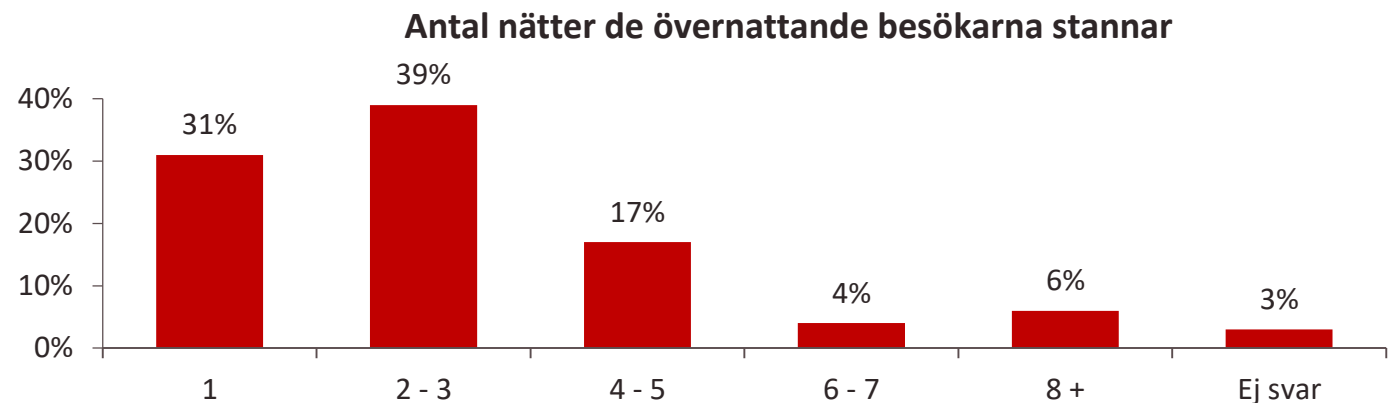
Korta besök för de turister som inte övernattade

Av de som inte övernattade, så kallade dagbesökare, stannade ungefär 90 procent av besökarna 1-5 timmar i regionen Skara-/Skövde-/Falköping kommun.

De som hade Trandansen som primär reseanledning, eller hade ett stort fågelintresse men inte övernattade i samband med sitt besök, tenderade att stanna några timmar längre.

Av de som övernattade i samband med sitt besök stannade en tredjedel en natt och en något större andel stannade två nätter.

90%
av dagbesökarna
stannade i 1-5
timmar

Fråga 15b: "Om JA (15a), Hur många nätter övernattar du i Skara/Skövde/Falköping kommun?" (övernattande turister, n=77)

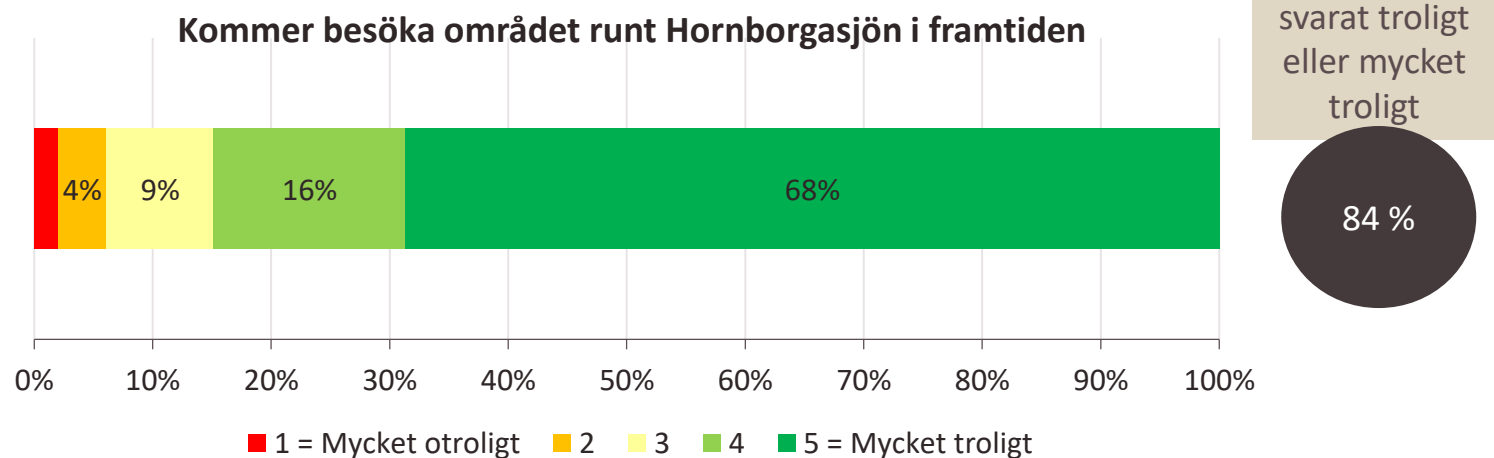
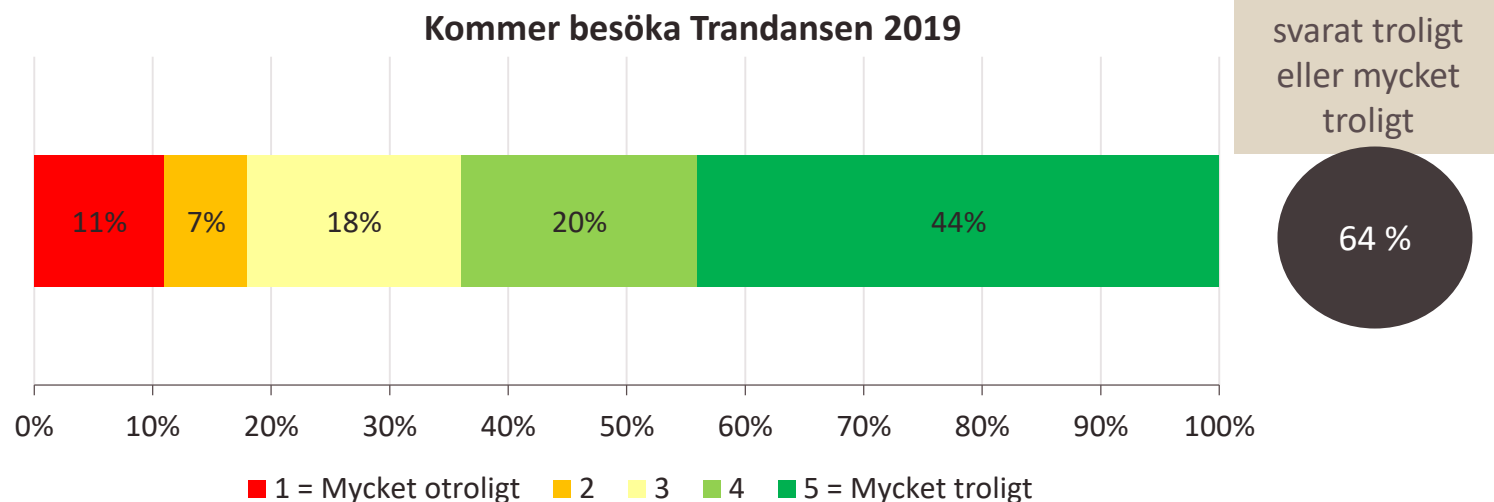
Fråga 15c: "Om ej övernattat, hur länge stannar du i Skara/ Skövde/ Falköping?" (ej övernattande turister, n=112)

De flesta vill återkomma till Hornborgasjön

Majoriteten av turisterna som besökte 2018 års upplaga av Trandansen säger sig troligen återkomma till nästa års evenemang. Omkring 20 procent kommer troligtvis inte besöka Trandansen 2019.

Andelen som troligen återvänder 2019 var 76 procent bland de med stort fågelintresse och 55 procent för övriga.

Turisterna uppskattade även hur troligt det är att de återkommer till området runt Hornborgasjön någon gång i framtiden. Hela 84 procent svarade att de troligtvis kommer att återvända. Endast 5 procent uppgav att det inte var troligt med framtida besök i området.

Fråga 17: "Hur troligt är det att du kommer att besöka evenemanget Trandansen nästa år (2019)?" (turister, n=194)

Fråga 18: "Hur troligt är det att du kommer att besöka området runt Hornborgasjön i framtiden?" (turister, n=194)

